

Otče náš

Odpusť mi, když utíkám, když ti nedůvěřuji, když mám z tebe strach, když se mi zdá, že všechny jiné cesty jsou snazší, lákavější a krásnější než ta tvoje. Děkuji, že jsem mohl zahlédnout, že jsi to nejkrásnější, co jsem mohl v životě objevit. Že v tobě je plnost lásky a všeho ostatního, co v životě hledám, po čem toužím. Děkuji ti, Pane. Víím, že mě nechceš okrádat o svobodu a že mně chceš poskytnout plnost života. Kéž tě takhle poznají všichni lidé!

Posvěť se jméno tvé! Ať se ty sám, tvé jméno stane svaté pro všechny lidi. Ale především ať se stane svaté pro mě.

A taky tě moc prosím, aby přišlo tvé království. Aby přišlo do všeho, co prožívám. Do mých vztahů, do mého srdce, do všeho, co dělám, do mého povolání. Do našich životů. Do nespravedlnosti světa. Ať všude září tvé království. Ať září i skrze mě, skrze nás, kteří jsme ti uvěřili. Zbav mě, Pane, všeho, co mi brání, abych do tvého království vkročil. Ať jsou tvá přání pro můj život tak silná, že ani já nebudu chtít nic jiného. Ať dojde k takové shodě, že čím víc já přijmu to, co chceš ty, tím víc bude zářit tvé království. Ne já, ale ty. Ty, Pane. Ty, Pane, který každý den přicházíš, ty, který něco potřebuješ; ty, který trpíš. Ne já, ale ty. Buď vůle tvá!

Chléb náš vezdejší dej nám dnes. Nám. Nejde jen o mě a nejde ani jen o chléb, který jíme... Prosím tě o vše, co je potřebné k životu. Prosím tě za sebe a za ty, které mám rád. A pokusím se přát i těm, které nemám rád, protože víím, že je máš rád ty, protože víím, že máš rád každého: Ať máme všechno, co potřebujeme ke svému životu. K životu s tebou. Kéž to tak je, Pane.

A odpusť mi prosím všechno, čím jsem se od tebe vzdálil. Je to tolik věcí...! Ale tys poslal svého Syna, Otče, aby na sebe vzal moje hříchy. Ještě přesněji: aby se stal hříchem místo me. Na něm jsi přeškrtnl dlužní úpis všech mých hříchů. Asi si stále neuvědomuji, co všechno to vlastně je. Ať to, Pane, konečně pochopím. Ať si uvědomím ošklivost postojů, které jsou hříšné, ať si uvědomím velikost tvé lásky. Kéž toto poznání rozbije všechny mé dosavadní jistoty, ať přehází můj žebříček hodnot a nasměruje mě k tobě.

Pane, když přemyslím o hříchu a odpuštění, tak se strachem zjišťuji, že jsi mi dal něco, čím ti mohu být blízko. Že já mohu dělat to, co ty. Že mám odpustit. Ale ono mi to nějak nejde. Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme těm, kteří se provinili proti nám. V této chvíli vždycky zahlédnu zástupy lidí, kteří se proti mně nějak provinili – ať už z nevědomosti či ze zloby a zcela vědomě. Těžko, moc těžko jim odpouštím. I když se o to snažím, tolikrát se mi to vrací a znovu je ve mně touha vykládat o tom, co udělal špatného. Ale já jim mám odpustit. Prosím, pomáhej mi. Bez tebe to nedokážu. Ať dokážu odpustit skutečně všem, kteří se vůči mně provinili. A i když nemohu zapomenout, svěřuji ti to do rukou. A prosím, milosrdný Pane, neodpouštěj mi jen tak, jako já svým viníkům...

A ještě tě moc prosím, abys mě ochránil od zlého. Často mám pocit, že pluji na lodi, jež každou chvíli klesne ke dnu. Že procházím boji, v nichž jen těžko vnímám naději na vítězství. Že musím zakusit mnoho těžkostí a ujít tisíce kilometrů ve tmě. Ale zbav mě od zlého. Buď se mnou, abych přijímal tvého ducha a ne ducha zla. Zbav mě zlého a závislosti na něm. Osvobod mě, Pane...

Prosím, ať se mi stane vše, oč jsem tě s důvěrou prosil. Ať to platí pro každého z nás. Amen.

Vojtěch Cíkrle – Vy jste sůl země a světlo světa

Další texty v týdnu

Po: Ex 32,15–24.30–34; Mt 13,31–35

Čt: Ex 40,16–21.34–38; Mt 13,47–53

Út: Ex 33,7–11; 34,5b–9.28; Mt 13,36–43

Pá: Lv 23,1.4–11.15–16.27.34b–37; Mt 13,54–58

So: Ex 34,29–35; Mt 13,44–46

So: Lv 25,1.8–17; Mt 14,1–12

Prameny, odkazy

SSilvano Fausti – Nad evangeliem podle Lukáše; Paul-Gerhard Müller – Evangelium sv. Lukáše – Malý stuttgartský komentář; Giorgio Zevini, Pier Giordano Cabra – Lectio divina 1; Jeruzalémská Bible; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti. Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

17. neděle v mezidobí – cyklus C

28. července 2013

¹Jednoho dne se Ježíš na nějakém místě modlil. Když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako i Jan učil své učedníky.“
²Odpověděl jim: „Když se modlíte, říkejte: Otče, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. ³Chléb náš vezdejší dávej nám každý den. ⁴A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému, kdo se provinuje proti nám. A neuved' nás v pokušení.“
⁵Řekl jim dále: „Někdo z vás bude mít přítele a půjde k němu o půlnoci s prosbou: ‚Příteli, půjč mi tři chleby.‘ Právě totiž ke mně přišel můj přítel, který je na cestách, a nemám, co bych mu předložil.“
⁷On však by mu zevnitř odpověděl: ‚Neobtěžuj mě! Dveře jsou už zavřeny a moje děti jsou se mnou na lůžku. Nemohu vstát a dát ti to.‘
⁸Říkám vám: Když přece vstane a dá mu, tedy ne proto, že je to jeho přítel, ale pro jeho neodbytnost se zvedne a dá mu všechno, co potřebuje.
⁹Proto vám říkám: Proste, a dostanete, hledejte, a naleznete; tlučte, a otevře se vám.
¹⁰Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře.
¹¹Je mezi vámi takový otec, že když ho syn poprosí o rybu, on mu dá místo ryby hada?
¹²Anebo když ho poprosí o vejce, on mu dá štíra?
¹³Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše nebeský Otec dá Ducha Svatého těm, kdo ho prosí!“
Lk 11,1–13

Úvod k meditaci

Jak vypadal Ježíš při modlitbě? Pokusme se vidět modlícího se Pána, mistra modlitby; vidět apoštoly, kteří jsou osloveni způsobem Ježíšovy modlitby a prosí ho: *Pane, nauč nás modlit se*. Chtějí jako Ježíš pozvednout oči od všeho a upnout je na Boha. Poznávají, že Ježíšova modlitba je něco velikého a hlubokého, ona je pramen života. Učme se opravdově modlitbě, hlubokému spojení s Pánem. Proto ten, kdo se naučil modlitbě, naučil se žít (sv. Augustin).

Modlitba je Boží dar, ne náš výdobytek.

Výklad biblického textu

Kontext: Po lásce k bližnímu (Lk 10,25–37) a naslouchání Ježíšovu slovu (Lk 10,38–42) je jako charakteristický rys pravého učednictví v následování Ježíše ukázána modlitba. Verše o prosebné modlitbě jsou uzavřeny příslibem Ducha Svatého (v. 13).

v. 1: Ježíš je výlučný učitel, protože ukazuje specifický způsob modlitby odlišný od jiných skupin židovstva.

v. 2: *Otče* – Oslovení (aramejsky Abba) bylo sice v tehdejší židovstvu známé a užívané, nebylo však typické, Ježíš ho v evangeliích užívá asi 180×. Nejde přitom jen o správné oslovení, nýbrž je vysvětlen celý vztah, v jakém se nachází Bůh vůči nám lidem. Jestliže budeme mít o Bohu správné poznání, budeme se k němu obracet plni důvěry a naplnění nadějí.

posvěť se jméno tvé – Podle způsobu vyjadřování Písma svatého to neznamená: ať se Bůh stará, aby lidé pokládali jeho jméno za svaté a aby ho nezneuctivali. Znamená to však: ať Bůh sám své jméno posvěť: ať tak jedná, aby byl poznán a uznán jako ten, kterého charakterizuje jeho jméno, totiž jako Bůh a Otec. Boha, v kterého věříme, prosíme, aby se stal viditelným jako Bůh a Otec.

přijď království tvé – Denně zakoušíme mnoho pánů a mocí, lidí a mocností přírody, které se jeví

1. čtení:
Gn 18,20–32

2. čtení:
Kol 2,12–14

Evangelium:
Lk 11,1–13

Srovnání:

¹Lk 5,16; 6,12;
9,18.28;

^{2–4}Mt 6,9–13;

⁴Mk 11,25;

⁵Mt 18,35;

^{5–8}Lk 18,1–8;

^{9–13}Mt 7,7–11;

⁹Mk 11,24;

¹⁰Jak 1,6–7; ¹³Jan 16,23–24; ¹⁴Jak 1,17; ¹⁵Jan 5,14

mnohem znatelněji a silněji než moc Boží. V této situaci prosíme o definitivní dokonání, kdy Bůh bude vládnout nepokrytě a viditelným způsobem, kdy on a Otec bude jediným pánem.

v. 3: V našem pozemském životě jsme závislí na jídle a pití, na oblečení a bydlení. O to vše máme a smíme prosit v takové míře, v jaké je to pro nás nutné. Ježíš neuložil do modlitby prosbu o nadbytečné věci. Modlitba, které Ježíš učí, není zaměřena egoisticky. Ve výrazech „nám“ a „my“ jsou zahrnuti všichni prosící.

v. 4: Hříchy si nejsme schopni sami odpustit. Jsme odkázáni na Boží odpuštění, které si máme vyprosit.

A neuved' nás v pokušení – Bůh nevede člověka do pokušení s cílem, aby dosáhl zla a aby nás nechal upadnout do hříchu. Bůh však může přivodit zkoušku a vyzkoušet naši pevnost a vytrvalost.

v. 5-8: Přítel jde ke svému příteli v případě skutečné nouze. Nemáme se tedy obracet k Bohu s prosbou o nadbytečné věci, nýbrž v záležitostech skutečných nesnází, ať vlastních, nebo cizích. Přítel říká bez jakýchkoli složitostí nekomplikovaně a přímo, co potřebuje. Rovněž před Bohem nemusíme slova prosby dalekosáhle hledat, nýbrž smíme k němu mluvit otevřeně a přímo bez jakýchkoli zábran. Přítel prosí svého přítele s důsledností a důrazností.

v. 11-13: V druhém podobenství připomíná Ježíš, jak otec přijímá prosbu svého dítěte. Splní ji. Žádanou dobrou věc nenahradí něčím, co může být dítěti nebezpečné a co by mu mohlo uškodit. Ježíš nám však nedává záruku, že naše prosby usilují vždy o dary, které jsou pro nás dobré.

K tématu

Jan Pavel II. k mladým lidem na Svatém Kopečku 21. 5. 2005

„*Otče*“ Toto slovo má v evangeliu Kristus na rtech nejčastěji; stále o Otci mluví, neustále se na Otce obrací a učí nás, abychom to dělali také tak. Dá se říci, že v tomto slově, v tomto odvolání na Otce je shrnut veškerý obsah evangelia. Člověk, který v duchu Kristově vyzývá Boha a nazývá ho Otcem (srov. Gal 4,6), je nový člověk, syn, znovu narozený z milosrdné lásky Boží. Je „mladý duchem“ (...)

„*Posvěť se jméno tvé.*“ První přání vycházející z Kristova modlícího se srdce je, aby všichni milovali Boha a jeho jméno vzdávali chválu. Je to rovněž přání církve, jak to čteme v krásné eucharistické modlitbě ze 2. století: „Děkujeme ti, Otče svatý, za tvé svaté jméno, jemuž jsi dal přebývat v našich srdcích ... ty, všemohoucí Pane, jsi vše stvořil ke slávě svého jména“ (Didaché, 10,2-3). A co vy, drazí chlapci a děvčata, dokážete klást Boha na první místo? Připravujete mu místo ve svých srdcích? Dokážete poznat jeho všemohoucnost v kráse stvořených věcí? Milujete ho „z celého srdce svého, ze vsí myslí své a ze vsí síly své“ (Dt 6,5)?

„*Přijď království tvé.*“ Ježíš hlásal radostnou zvěst Božího království. Když se ho Pilát ptal, zda je král, odpověděl: „*Mé království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, bojovali by mí služebníci, abych nebyl vydán Židům. Ale mé království není odtud.*“ (Jan 18,36) A když Pilát řekl: „*Ty jsi tedy přece král?*“, Ježíš odpověděl: „*Já jsem král. Proto jsem se narodil a přišel na svět, abych vydával svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas*“ (Jan 18,37). Boží království se neutvrzuje násilnými prostředky jako pozemská království. Pravda, jak učí II. vatikánský koncil, „se prosazuje pouze silou pravdy samé, pravdy, která něžně a současně rázně proniká do myslí lidí“ (Dignitatis humanae, 1). Zde, v této zemi, kde křesťané vedli prudké náboženské boje, bych rád zdůraznil to, co jsem napsal v listu Tertio millennio adveniente: „Skutečnost, že bereme v úvahu polehčující okolnosti, nezprošťuje církev povinnosti hluboce se kát za slabosti tolika svých synů, kteří znetvořili její tvář a bránili, aby církev plně odrážela obraz svého ukřižovaného Pána, nepřemožitelného svědka trpělivé lásky a pokorné mírnosti“ (č. 35). Milovaní mladí přátelé, dosvědčujte pravdu silou pravdy a budete staviteli Božího království!

„*Bud' vůle tvá.*“ V Getsemanské zahradě se Ježíš modlil, aby Otec od něho odejmul hořký kalich utrpení, avšak ihned dodal: „*Ale ať se stane ne má vůle, ale tvá*“ (Lk 22,42). V této modlitbě je obsaženo hluboké přesvědčení o tom, že Bůh si vždycky přeje naše dobro; dokonce i tehdy, když v životě lidí nebo

v lidských dějinách dopouští zlo, činí to s výhledem na větší dobro pro člověka samého. A právě proto mohl apoštol Pavel napsat, že „*těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému*“ (Řím 8,28). Tato víra vedla sv. Zdislavu na její cestě manželstvím a rodinným životem. Tato naděje byla oporou sv. Janu Sarkandovi v jeho kněžském poslání, zejména tehdy, když nastala jeho getsemanská hodina a on měl nastoupit cestu ke Kalvárii, cestu k mučednictví. Tehdy nadešel ten okamžik nejtěžší zkoušky, v němž mu víra v Krista a modlitba Páně napomáhaly k tomu, aby neochabnul na duchu a aby si uchoval jistotu o tom, že dobro je silnější než zlo.

„*Chléb náš vezdejší dej nám dnes.*“ Ježíš nás učí modlit se za to, abychom měli chléb vezdejší, protože každá věc potřebná k časnému životu je v první řadě darem Božím. Současně však je starost o „chléb“ pro člověka též úkolem svěřeným jeho pracovitostí a jeho schopností předvídat, jeho inteligencí a dobré vůlí. V mládí se má člověk na tento úkol připravovat studiem a odborným vzděláním. Pak totiž bude muset spolupracovat s Boží prozítkostí a zajistit vše, čeho je zapotřebí k životu vlastní rodiny, a tak přispívat k dobru společnosti a jejímu zdravému vývoji a též k vývoji ekonomickému. Církev vždy učila a učí, že Bůh je prozítkostí pro celý svět, ale že současně chce, aby každý člověk využíval vlastní inteligence a byl „prozítkostí“ sobě samému.

„*A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům.*“ Tato prosba modlitby Páně může být zaměřena několika směry. Vyjdeme z onoho, do něhož vyústila ve svědectví sv. Jana Sarkandra. Jeho smrt byla do hloubi proniknuta modlitbou, v níž posíl o odpuštění pro ty, kteří ho mučili a zabíjeli. Jeho mučednictví tak nabývá neobyčejné ekumenické výmluvnosti: promlouvá ke všem křesťanům navzájem odloučeným v důsledku neblahých historických událostí. Promlouvá k nim jednak o jejich odpovědnosti za hřích rozdělení a následného rozpadu tak velké části církve. Na druhé straně jim připomíná důležitost modlitby za odpuštění vin. Vskutku, jedni vůči druhým jsme viníky. Tato slova mají rovněž nesmírný význam v životě národů a společností. Ze zkušenosti vím, jaký význam tato prosba měla pro smíření mezi národem polským a německým.

„*Neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.*“ Poslední prosba Otčenáše je nejstručnější, ale jistým způsobem nejdojemnější Vychází z hlubin Kristova srdce a nalézá odezvu v srdci celé církve. Kristus totiž přišel na svět jako Spasitel. Celé jeho mesiášské poslání bylo posláním spásy: Měl pečovat o lidské slabosti, uzdravovat nemocné, křísit mrtvé, osvobodovat člověka od mnohého zla, zejména od zla hříchu a věčné smrti. Tato poslední prosba současně vyjadřuje hlubokou víru, že Bůh je dobro a pramen dobra, že je Otec. A tak se závěr modlitby Páně spojuje s jeho první výzvou: „*Otče náš...*“

„*Amen*“ konečně znamená: staň se. Je to, jako by se celá modlitba uzavírala a shrnovala v jednom jediném „ano“. A dnes i my, na velkém shromáždění mládeže na poutním místě, na Svatém Kopečku, chceme Bohu říci své „ano“, říci mu „amen“, ve spojení s Kristem, jeho Matkou a všemi svatými této země.

Otázka

Během výletu do Egypta se jeden turista zeptal tamního muslima: „Jak to vy muslimové děláte, že se modlíte pětkrát denně?“ Onen muslim odpověděl: „A jak to děláte vy křesťané, že vydržíte sedět každý den tři hodiny u televize?“

Frederic a Ampére

Jeden francouzský mladík, Frederic Ozanam (1813-1853), který dal později vzniknout slavné charitativní Společnosti svatého Vincence z Pauly, procházel obdobím duchovní krize. Náhodou šel kolem kostela a veden určitým vnitřním instinktem vstoupil dovnitř. V kostele uviděl velkého fyzika a matematika André-Marie Ampéra, který se právě modlil. Když profesor vycházel z kostela, Frederic se ho zeptal: „Pane profesore, je možné být tak znalý a slavný jako vy, a přitom se ještě pořád modlit?“ Ampére odpověděl: „Chlapče, já jsem znalý a slavný, jen když se modlím!“

Italský spisovatel Giovanni Papini to brilantně vyjádřil následujícími slovy: „Aby se mohl člověk pozvednout, musí pokleknout.“

Pino Pellegrino – Příběhy pro osvězení duše